

Pressmeddelande 2016-11-17

Inför Barnkonventionens dag:

Varannan kommun saknar plan för att förverkliga barnkonventionen

Mer än varannan kommun, 53 procent, saknar en strategi för att implementera barnkonventionen – trots att konventionen ska vara svensk lag om bara ett år. Det visar den årliga kommunenkät som Nätverket för barnkonventionen har genomfört.

– Nu är det hög tid för landets kommuner att planera för hur de ska förverkliga barnkonventionen. Barn har rätt till skydd, utveckling, att slippa bli diskriminerade och att bli hörda när vi fattar beslut som påverkar deras liv, säger Sophie Josephson, barnrättsrådgivare och ledamot i styrelsen för Nätverket för barnkonventionen.

Bara fyra av tio, 40 procent, av de 221 kommuner som deltagit i undersökningen svarar att de har en strategi för att implementera barnkonventionen. Åtta procent svarar att de inte vet. Regeringen arbetar för att göra konventionen till svensk lag från den 1 januari 2018.

Endast 27 procent av de svarande kommunerna uppger att de har en utsedd barnstrateg, barnsamordnare eller liknande som ansvarar för barnkonventionen och för att barns rättigheter inte kränks. Två av tre kommuner saknar fortfarande en sådan funktion.

Undersökningen visar också att det är ännu färre kommuner där barn kan få hjälp när deras rättigheter inte respekteras. Bara 15 kommuner i landet svarar att den utsedda ansvariga också har mandat att hjälpa enskilda utsatta barn att kräva sin rätt. Det kan handla om barn som inte får skydd mot våld, hamnar i kläm i svåra vårdnadstvister eller har svårigheter att klara skolan på grund av funktionsnedsättning men inte får hjälp.

– Varje dag möter vi barn som är väldigt utsatta. Många tror nog att de här barnen kan vända sig till kommunen när de inte får den hjälp de har rätt till, men så ser verkligheten inte ut, säger Sophie Josephson.

Undersökningen genomfördes under perioden 27 oktober–7 november 2016. Enkäten skickades till kommunchefer, kommundirektörer och liknande i samtliga 290 kommuner. 221 kommuner besvarade frågorna, vilket motsvarar en svarsfrekvens på 76 procent.

För mer information, kontakta gärna:

Sophie Josephson, barnrättsrådgivare och styrelseledamot, Nätverket för barnkonventionen, sophie.josephson@ecpat.se, 072-967 91 04

Resultaten fråga för fråga

1. Har ni en strategi för att implementera barnkonventionen i kommunen?	2016		2015	
	Procent	Antal	Procent	Antal
Ja	40 %	88	48 %	103
Nej	53 %	116	44 %	95
Vet ej	8 %	17	9 %	19
	2016		2015	

2. Finns det en utsedd barnstrateg, barnsamordnare, barnombudsman eller liknande med ansvar för barnkonventionen i kommunen?				
	Procent	Antal	Procent	Antal
Ja	27 %	59	24 %	53
Nej	68 %	149	73 %	158
Vet ej	6 %	12	3 %	6
3. Kommuner som svarat ja på fråga 2: Har denna person möjlighet att agera i enskilda fall? Det kan handla om barns klagomål kring kommunala beslut, kommunal verksamhet eller myndighetsutövning.		2016		2015
	Procent	Antal	Procent	Antal
Ja	25 %	15	27 %	14
Nej	58 %	34	58 %	30
Vet ej	17 %	10	15 %	8
4. Såvitt du känner till, hur ofta inhämtar ni barns åsikter inför beslut som rör barn i kommunen?		2016		2015
	Procent	Antal	Procent	Antal
Alltid	3 %	7	3 %	6
Ofta	53 %	113	57 %	122
Sällan	43 %	92	40 %	85
Aldrig	1 %	2	1 %	1
5. Känner du att du har tillräcklig kunskap om barnkonventionen?		2016		2015
	Procent	Antal	Procent	Antal
Ja	72 %	153	74 %	155
Nej	28 %	59	26 %	54

Hela listan: Så svarade kommunerna

Kommun	1. Har ni en strategi för att implementera barnkonventionen i kommunen?	2. Finns det en utsedd barnstrateg, barnsamordnare, barnombudsman eller liknande med ansvar för barnkonventionen i kommunen?	3. Har denna person möjlighet att agera i enskilda fall?	4. Såvitt du känner till, hur ofta inhämtar ni barns åsikter inför beslut som rör barn i kommunen?	5. Känner du att du har tillräcklig kunskap om barnkonventionen?
Ale	Ja	Nej		Ofta	Ja
Alvesta	Nej	Nej		Sällan	Ja
Aneby	Nej	Nej		Ofta	Ja

Arboga	Nej	Nej		Ofta	Ja
Arvidsjaur	Nej	Nej		Sällan	Nej
Arvika	Nej	Nej		Ofta	Nej
Askersund	Ja	Nej		Ofta	Ja
Avesta	Ja	Nej		Ofta	Ja
Bengtstors	Nej	Nej		Sällan	Nej
Berg	Ja	Nej		Ofta	Ja
Bjurholm	Nej	Nej		Ofta	Nej
Bjuv	Vet ej	Nej		Sällan	Ja
Bollebygd	Nej	Nej		Sällan	Ja
Bollnäs	Vet ej	Nej		Sällan	Nej
Borgholm	Nej	Nej		Sällan	Nej
Borås	Vet ej	Ja	Vet ej	Ofta	Ja
Botkyrka	Ja	Ja	Ja	Sällan	Ja
Burlöv	Ja	Ja	Nej	Ofta	Ja
Båstad	Ja	Nej		Sällan	Ja
Dals-Ed	Nej	Vet ej		Sällan	Ja
Danderyd	Nej	Nej		Alltid	Ja
Degerfors	Nej	Ja	Nej	Sällan	Nej
Eda	Nej	Nej		Sällan	Nej
Eksjö	Nej	Nej		Sällan	Nej
Emmaboda	Ja	Nej		Ofta	Nej
Enköping	Ja	Ja	Nej	Sällan	Nej
Eskilstuna	Ja	Ja	Nej	Ofta	Ja
Eslöv	Nej	Ja	Nej	Ofta	Ja
Essunga	Nej	Nej		Sällan	Nej
Fagersta	Nej	Nej		Sällan	Nej
Falkenberg	Vet ej	Vet ej		Ofta	Ja
Falköping	Nej	Vet ej		Ofta	Nej
Filipstad	Nej	Nej		Sällan	Nej
Flen	Vet ej	Nej		[Inget svar]	[Inget svar]
Forshaga	Nej	Nej		Sällan	Ja
Gagnef	Nej	Nej		Sällan	Nej
Gislaved	Ja	Nej		Sällan	Ja
Gnesta	Ja	Nej		Sällan	Ja
Gnosjö	Nej	Vet ej		Ofta	Ja
Gotland	Nej	Nej		Ofta	Ja
Grums	Ja	Nej		[Inget svar]	[Inget svar]
Grästorp	Nej	Nej		Ofta	Ja
Gullspång	Ja	Nej		Ofta	Ja
Gällivare	Ja	Ja	Vet ej	Ofta	Ja

Gävle	Ja	Ja	Nej	Ofta	Ja
Götene	Nej	Nej		Ofta	Nej
Habo	Ja	Ja	Ja	Sällan	Nej
Hallsberg	Nej	Nej		Sällan	Ja
Hallstahammar	Nej	Nej		Sällan	Nej
Halmstad	Nej	Nej		Sällan	Ja
Hammarö	Nej	Nej		Sällan	Nej
Haninge	Ja	Ja	Nej	Ofta	Ja
Haparanda	Ja	Nej		Sällan	Ja
Heby	Nej	Nej		Sällan	Ja
Hedemora	Ja	Ja	Ja	Ofta	Ja
Helsingborg	Ja	Vet ej		Sällan	Ja
Herrljunga	Nej	Nej		Aldrig	Ja
Hjo	Nej	Nej		Ofta	Nej
Hofors	Vet ej	Vet ej		[Inget svar]	[Inget svar]
Hudiksvall	Ja	Ja	Nej	Sällan	Ja
Hultsfred	Vet ej	Vet ej		Ofta	[Inget svar]
Hällefors	Nej	Nej		Ofta	Ja
Härjedalen	Ja	Nej		Ofta	Ja
Hässleholm	Nej	Ja	Nej	Sällan	Ja
Högsby	Nej	Nej		Sällan	Ja
Höör	Ja	Nej		Sällan	Nej
Järfälla	Ja	Ja	Ja	Ofta	Ja
Jönköping	Ja	Ja	Nej	Ofta	Ja
Kalix	Ja	Nej		Ofta	Nej
Kalmar	Nej	Nej		Sällan	Ja
Karlsborg	Ja	Ja	Ja	Sällan	Ja
Karlshamn	Ja	Nej		Sällan	Nej
Karlskoga	Ja	Ja	Nej	Sällan	Ja
Karlskrona	Nej	Nej		Sällan	Ja
Katrineholm	Nej	Nej		Ofta	Ja
Kinda	Nej	Nej		Alltid	[Inget svar]
Kiruna	Ja	Ja	Nej	Ofta	Ja
Knivsta	Nej	Nej		Sällan	Ja
Kramfors	Nej	Nej		Sällan	Ja
Kristianstad	Ja	Ja	Nej	Sällan	Ja
Kristinehamn	Ja	Ja	Vet ej	Ofta	Ja
Krokom	Ja	Ja	Vet ej	Ofta	Nej
Kungsör	Nej	Nej		Ofta	Ja
Kungälv	Ja	Nej		Sällan	Nej
Kävlinge	Nej	Nej		Sällan	Ja

Köping	Ja	Ja	Ja	Alltid	Ja
Laholm	Ja	Ja	Nej	Sällan	Ja
Laxå	Nej	Nej		Sällan	Nej
Lekeberg	Nej	Nej		Ofta	Ja
Leksand	Nej	Nej		Ofta	Ja
Lessebo	Vet ej	Nej		Sällan	Ja
Lidingö	Nej	Nej		Ofta	Nej
Lidköping	Ja	Ja	Nej	Ofta	Ja
Lilla Edet	Nej	Nej		Ofta	Ja
Lindesberg	Ja	Nej		Ofta	Ja
Linköping	Ja	Nej		Sällan	Ja
Ljungby	Ja	Nej		Ofta	Ja
Ljusdal	Nej	Nej		Sällan	Nej
Ljusnarsberg	Ja	Ja	Ja	Ofta	Ja
Lomma	Nej	Nej		Ofta	Ja
Ludvika	Ja	Ja	Vet ej	Sällan	Nej
Lund	Ja	Ja	Nej	Sällan	Ja
Malmö	Nej	Ja	Nej	Ofta	Ja
Malå	Ja	Nej		Ofta	Nej
Mark	Ja	Nej		Ofta	Ja
Markaryd	Ja	Nej		Sällan	Nej
Mellerud	Nej	Nej		Ofta	Ja
Mjölby	Ja	Nej		Sällan	Ja
Mora	Nej	Nej		Sällan	Ja
Mullsjö	Ja	Ja	Vet ej	Ofta	Ja
Munkedal	Nej	Nej		Sällan	Ja
Munkfors	Nej	Nej		Sällan	Nej
Mölnadal	Nej	Nej		Ofta	Ja
Mönsterås	Nej	Nej		Ofta	Ja
Nacka	Nej	Nej		Ofta	Ja
Nora	Ja	Nej		Ofta	Ja
Nordanstig	Nej	Nej		Ofta	Ja
Nordmaling	Ja	Nej		Sällan	Ja
Norrköping	Ja	Nej		Ofta	Ja
Norrtälje	Nej	Ja	Nej	Sällan	Ja
Nybro	Nej	Nej		Alltid	Nej
Nykvarn	Nej	Nej		Sällan	Nej
Nässjö	Ja	Nej		Ofta	Ja
Olofström	Nej	Nej		[Inget svar]	[Inget svar]
Orsa	Nej	Vet ej		Sällan	Nej
Orust	Ja	Nej		Ofta	Nej

Osby	Ja	Ja	Vet ej	Ofta	Ja
Ovanåker	Ja	Vet ej		Ofta	Ja
Oxelösund	Nej	Nej		Sällan	Ja
Pajala	Nej	Nej		Sällan	Nej
Partille	Ja	Ja	Ja	Ofta	Ja
Perstorp	Nej	Ja	Ja	Ofta	Ja
Piteå	Ja	Nej		Ofta	Ja
Robertsfors	Nej	Nej		Ofta	Nej
Salem	Ja	Ja	Ja	Ofta	Ja
Sandviken	Ja	Ja	Ja	Ofta	Ja
Sigtuna	Nej	Ja	Ja	Sällan	Ja
Sjöbo	Ja	Ja	Nej	Ofta	Ja
Skara	Vet ej	Vet ej		Ofta	Ja
Skellefteå	Ja	Nej		Sällan	Ja
Skurup	Ja	Nej		Ofta	Ja
Skövde	Nej	Ja	Nej	Ofta	Ja
Smedjebacken	Nej	Nej		Sällan	Ja
Sollefteå	Ja	Nej		Sällan	Nej
Sollentuna	Nej	Nej		Ofta	Ja
Solna	Nej	Nej		Aldrig	Ja
Sorsele	Ja	Nej		Ofta	Ja
Sotenäs	Nej	Nej		Sällan	Ja
Stenungsund	Ja	Nej		Sällan	Ja
Stockholm	Nej	Ja	Nej	Sällan	Ja
Storfors	Ja	Ja	Nej	Ofta	Ja
Strängnäs	Ja	Ja	Nej	Ofta	Ja
Strömstad	Nej	Nej		Sällan	Ja
Sundbyberg	Ja	Ja	Nej	Ofta	Ja
Sundsvall	Vet ej	Nej		[Inget svar]	[Inget svar]
Sunne	Nej	Nej		Ofta	Nej
Surahammar	Vet ej	Nej		Ofta	Ja
Svalöv	Nej	Nej		Ofta	Ja
Svedala	Nej	Nej		Ofta	Nej
Svenljunga	Ja	Nej		Sällan	Nej
Säter	Ja	Nej		Sällan	Ja
Sävsjö	Nej	Nej		Ofta	Nej
Söderhamn	Nej	Nej		Ofta	Ja
Söderköping	Nej	Nej		Ofta	Ja
Sölvesborg	Nej	Nej		Sällan	Nej
Tanum	Nej	Nej		Sällan	Nej
Tibro	Nej	Ja	Nej	Sällan	Ja

Tidaholm	Ja	Ja	Nej	Sällan	Ja
Tierp	Nej	Nej		Sällan	Ja
Timrå	Nej	Nej		Sällan	Ja
Tjörn	Ja	Ja	Nej	Sällan	Ja
Tomelilla	Nej	Ja	Ja	Sällan	Ja
Torsby	Nej	Nej		Ofta	Ja
Tranås	Nej	Nej		Sällan	Nej
Trelleborg	Ja	Ja	Nej	Ofta	Ja
Trollhättan	Ja	Nej		[Inget svar]	[Inget svar]
Tyresö	Nej	Nej		Ofta	Ja
Täby	Ja	Nej		Ofta	Ja
Töreboda	Nej	Nej		Ofta	Ja
Uddevalla	Vet ej	Nej		Sällan	Ja
Umeå	Vet ej	Nej		Ofta	Ja
Upplands Väsby	Ja	Ja	Nej	Sällan	Nej
Upplands-Bro	Vet ej	Nej		Ofta	Ja
Uppsala	Nej	[Inget svar]		[Inget svar]	[Inget svar]
Vadstena	Nej	Nej		Ofta	Nej
Valdemarsvik	Nej	Nej		Ofta	Ja
Vallentuna	Nej	Nej		Alltid	Ja
Vansbro	Nej	Ja	Nej	Sällan	Ja
Vara	Nej	Nej		Sällan	Nej
Varberg	Nej	Nej		Ofta	Nej
Vaxholm	Nej	Nej		Ofta	Ja
Vellinge	Ja	Ja	Vet ej	Sällan	Ja
Vetlanda	Nej	Nej		Ofta	Nej
Vimmerby	Ja	Ja	Vet ej	Ofta	Nej
Vingåker	Vet ej	Nej		Ofta	Ja
Vänersborg	Nej	Nej		Ofta	Ja
Vännäs	Nej	Nej		Ofta	Nej
Värmdö	Nej	Nej		Ofta	Ja
Värnamo	Ja	Nej		Sällan	Ja
Västervik	Nej	Nej		Ofta	Nej
Västerås	Nej	Ja	Nej	Ofta	Ja
Växjö	Ja	Nej		Ofta	Ja
Ydre	Ja	Nej		Ofta	Ja
Ystad	Ja	Ja	Nej	Ofta	Ja
Åmål	Nej	Nej		Sällan	Ja
Ånge	Ja	Nej		Sällan	Ja
Årjäng	Ja	Nej		Ofta	Ja

Åsele	Nej	Vet ej		Sällan	Nej
Åstorp	Nej	Nej		Ofta	Ja
Åtvidaberg	Nej	Ja	Ja	Alltid	Ja
Älmhult	Vet ej	Vet ej		Ofta	Ja
Älvdalen	Ja	Ja	Vet ej	Ofta	Nej
Öckerö	Nej	Nej		Ofta	Ja
Ödeshög	Nej	Nej		Ofta	Nej
Örebro	Ja	Ja	Nej	Ofta	Ja
Örkelljunga	Vet ej	Nej		Ofta	Ja
Östersund	Nej	Ja	Nej	Ofta	Nej
Österåker	Ja	Ja	Ja	Sällan	Ja
Östhammar	Nej	Nej		Alltid	Ja
Östra Göinge	Nej	Nej		Sällan	Ja
Övertorneå	Nej	Nej		Sällan	Ja

Fakta: Barnkonventionen

FN:s konvention om barnets rättigheter antogs av FN:s generalförsamling 1989.

Barnkonventionen ger barn oavsett bakgrund rätt att behandlas med respekt och att få komma till tals. Konventionen, som definierar barn som människor under 18 år, har fyra huvudprinciper:

Artikel 2 slår fast att alla barn har samma rättigheter och lika värde. Ingen får diskrimineras.

Artikel 3 anger att barnets bästa ska komma i främsta rummet vid alla åtgärder som rör barnet.

Artikel 6 säger att varje barn har rätt att överleva, leva och utvecklas.

Artikel 12 handlar om barnets rätt att uttrycka sina åsikter och få dem beaktade i alla frågor som berör honom eller henne.

Fakta: Nätverket för barnkonventionen

Nätverket för Barnkonventionen samlar över 45 medlemsorganisationer som arbetar för att stärka barns och ungas rättigheter i Sverige. Verksamheten startades 1985 i Sverige. Läs mer på barnkonventionen.se.

Medlemmar i nätverket:

Adoptionscentrum

Barns rätt till lek – International Association for the Child's Right to Play

Bryggan

Riksförbundet BRIS – Barnens rätt i samhället

ECPAT Sverige

ENSAC Sweden – European Network for Schoolage Childcare

Equmenia

Erikshjälpen

FaCo – Familjevårdens Centralorganisation

FHDBF – Föreningen för hörselskadade och döva barn med familjer

Friends

Frälsningsarméns ungdomsförbund

FUB – Riksförbundet för utvecklingsstörda barn, ungdomar och vuxna

Föreningen för Januz Korczaks levande arv

Föreningen Globträdet
HARO(Riksorganisationen för Valfrihet, Jämställdhet och föräldraskap med Barnet i Centrum)
Hjärtebarnsföreningen
ICDP Sweden, International Child Development Programmes, Sweden
Majblommans Riksförbund, The Mayflower Charity Foundation for Children
Makalösa föräldrar
NOBAB – nordisk förening för sjuka barns behov
Nykterhetsrörelsens scoutförbund
Nätverket Hela Barn i Sverige
PLAN Sverige
RBU – (Riksförbundet för Rörelsehindrade Barn och Ungdomar)
Riksförbundet Hem och Skola
Riksföreningen för barnsjuksköterskor
Riksföreningen för Skolsköterskor
RUS – (Riksförbundet Ungdom för Social Hälsa)
Rädda Barnen
Rädda Barnens Ungdomsförbund
Röda Korsets Ungdomsförbund
Salt- Barn och unga i EFS
Sensus
SOS Barnbyar
Svenska Irankommittén
Svenska Kyrkans kyrkokansli
Svenska Kyrkans Unga
Svenska OMEP – (Organisatåion Mondial pour l'Éducation Préscolaire)
Scouterna
Sveriges Dövas Ungdomsförbund
Sveriges Kristna Råd
Sveriges Kvinno- och Tjejjourers Riksförbund, SKR
Synskadades Riksförbund
Unga Örnars Riksförbund
Unicef Sverige (FN:s Barnfond)
Verdandi